

Posudek diplomové práce

Název: *Vývoj metod, cílů a obsahů ve výuce náboženství od roku 1990*

Sonda do vikariátu Sušice - Nepomuk

Autor: *Bc. Jiří Kopelent*

Autor se ujal velmi zajímavého tématu. Původním cílem jeho práce totiž bylo „zjistit, jak se metody, cíle a obsahy předmětu náboženství za dobu od roku 1990 vyvíjely, a zjistit dané informace přímo v praxi ve výuce náboženství v Sušicko-nepomuckém vikariátu“ (s. 77). Na stejném místě – v závěru své práce – autor uvádí, že „hledal didaktickou úroveň daných učitelů“.

Bohužel z různých důvodů nepatří výuka náboženství v České republice mezi priority jednotlivých farností, zájem o ni klesá u žáků i rodičů – a odborníků, kteří se touto otázkou zabývají, je u nás jen několik. Proto je každá informace, která pomůže k objasnění tohoto stavu, užitečná. Tím, že autor provedl a zaznamenal rozhovory s šesti učiteli náboženství zkoumané oblasti (vikariátu Sušice – Nepomuk), přispěl dle mého názoru k dotvoření obrazu současné situace náboženské pedagogiky, nejen ve zkoumaném vikariátu, ale minimálně v Českobudějovické diecézi.

Předložená diplomová práce je rozdělena do pěti kapitol. První tři kapitoly jsou teoretické. První je věnována obecné didaktice a druhá didaktice náboženské výchovy. Třetí kapitola obsahuje přehled o českých osnovách náboženství (1995 – Č. Budějovice, 1996 a 2004 – ČBK). Obsahem čtvrté kapitoly je popis a vyhodnocení vlastního šetření, které pokládám za jádro předložené diplomové práce. Výsledky práce jsou shrnuty v 5. kapitole a v závěru.

Po stránce vnějšího vzhledu je práce na standardní úrovni. Z hlediska formálního je třeba vytknout, že značnou část práce tvoří převzaté texty, aniž by autor rozlišoval mezi přímou a nepřímou citací. Diplomand se sice pokusil některé myšlenky samostatně formulovat, přitom však používá často dost problematických výrazů, jako např. „náboženská teorie“ (s. 6, 29) nebo „poučující rozhovory“ (s. 7). Kromě toho najdeme v práci řadu překlepů a jiných nepřesností.

Za nejzávažnější nedostatky předložené práce považuji:

- 1) nedostatek vlastního textu
- 2) nesprávné rozlišení základních pramenů (autor zcela opomíjí, že text *Všeobecné direktorium pro katechezi*, které bylo vydáno česky začátkem 90. let vlastně pocházel ze 70. let a nový text z r. 1998 má poněkud jiný název: *Všeobecné direktorium pro katechizaci*)
- 3) podcenění didaktické stránky výuky náboženství (viz Závěr, s. 77)
- 4) nedostatečná srovnávací analýza realizovaných rozhovorů (není uvedena metodika)

Přes všechny uvedené nedostatky je třeba uznat faktický přínos autentických rozhovorů se současnými i bývalými učiteli náboženství, z nichž by bylo možné zřejmě vytěžit mnohem více. Proto se domnívám, že se autorovi zčásti podařilo dosáhnout svého cíle a přispět svou prací k interpretaci neutěšené situace ve výuce náboženství v českobudějovické diecézi. Z toho důvodu **doporučuji** diplomovou práci Jiřího Kopelenta k obhajobě. Vzhledem k tomu, že velká část jeho práce je sestavena z převzatých textů, a s ohledem na značné metodické nedostatky práce, nemohu navrhnout lepší hodnocení práce než „dobře“.

V Českých Budějovicích dne 12. května 2015

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent